

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН

Ғылыми кеңес төрағасы,

ҚарМТУ ректоры

Ғазалиев А.М.

2014 ж.

**МАГИСТРАНТТАРҒА АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

АЕДМ 6302 «Аймақтық экономиканың даму мәселелері» пәні

АЕВZh 10 «Аймақтық экономика және бизнес жоспарлау» модулі

6М050600 «Экономика» мамандығы

Экономика және менеджмент факультеті

Кәсіпорын экономикасы кафедрасы

Магистрантқа арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus)
әзірлеген: э.ғ.к., аға оқытушы Тажибекова К.Б.

«Кәсіпорын экономикасы» кафедрасының отырысында талқыланды
« ____ » _____ 2014ж. № _____ хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ Ахметжанов Б.А. « ____ » _____ 2014 ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

«Экономика және менеджмент» факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі
мақұлдаған

« ____ » _____ 2014 ж. № _____ хаттама

Төраға _____ Нұрмағамбетова Н.А. « ____ » _____ 2014ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат

Аты-жөні Тажибекова Кашамида Базылбековна

Ғылыми дәрежесі, лауазымы, қызметі: э.ғ.к., доцент; аға оқытушы

«Кәсіпорын экономикасы» кафедрасы ҚарМТУ-дың IV корпусында орналасқан, Қарағанды қ., Бейбітшілік бульвары, 56, 316-аудитория, байланыс телефоны 56-75-98 (1049).

Пәннің еңбек көлемділігі

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабақтар түрі					СӨЖ сағаттарының саны	Жалпы сағат саны	Бақылау түрі
			Қатынас сабақтарының саны			СОӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағат саны			
			дәріс	практикалық сабақтар	зертханалық сабақтар					
3	3	9	30	15	-	45	90	45	135	реферат

Пән сипаттамасы

«Аймақтық экономиканың даму мәселелері» пәні бейіндік пәндердің таңдау компонентінің циклына жатады.

Пән мақсаты

«Аймақтық экономиканың даму мәселелері» пәні магистранттарды оқыту жүйесінде сәйкес теориялық деңгейімен практикалық бағытын қамтамасыз ету, аймақтың әлеуметтік-экономикалық даму мәселелерінің әрқашан өсіп отыру жағдайында аймақтардың экономикасының дамуы жөнінде жүйелі, біртұтас түсінік қалыптастыру және жұмысқа даярлау мақсатын алға қояды.

Пән міндеттері

Осы пәнді оқыту нәтижесінде студенттер:

түсінік алуы керек:

- аймақтың экономикалық дамуын және оның жеке салаларын экономикалық аспектілері ретінде тұтас қарастыру;
- қазіргі нарықтық жағдайдағы аймақтың экономикалық дамуының басымдықтарын;

білуі керек:

- территорияда өндіргіш күштерді ұтымды орналастырудың ғылыми негіздерін, заңдылықтарын және факторларын;
- аймақтық нарықтың негізгі сипаттамасын;
- аймақтың негізгі мамандандырылуын;
- аймақтың экономикалық басқару органының құрылымы мен қызметін;
- аймақтық саясатты жүргізу тәртібі, басым міндеттері және басты принциптерін;

істей білуі керек:

- аймақтық экономиканы ел экономикасы ретінде талдау;
- аймақтың даму стратегиясын қалыптастыру және экономикалық

мақсатын негіздеу;

практикалық машықтануы керек:

- нақты жағдайды талдау арқылы белгілі бір аймақтың мәселесін анықтап, оны шешу жолын көрсетіп, күтілетін нәтижелерді негіздеу;

- алынған теориялық білімін тәжірибеде қолданып, ғылыми жұмысты жазу кезінде пайдалану.

Пререквизиттер

Бұл пәнді оқу үшін келесі пәндерді игеру қажет: Стратегиялық жоспарлау, Қаржылай инвестициялаудың қазіргі құралдары, Микро-макроэкономикалық талдау.

Постреквизиттер

«Аймақтық экономиканың даму мәселелері» пәнін оқу кезінде алынған білім магистрлік диссертацияны жазу үшін қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Тарау атауы, (тақырыптар)	Сабактардың түрлері бойынша еңбек көлемділігі, сағ.				
	дәрістер	практика-лық	зертхана - лық.	ӨМО Ж	МӨЖ
Бөлім 1. Территорияда қоғамдық өндірісті ұтымды ұйымдастырудың ғылыми негіздері					
1. Аймақтық даму теориясының негіздері	2	1	-	3	3
2. Экономикада орналастырудың заңдылықтары мен факторлары	2	1	-	3	3
Бөлім 2. Аймақ экономикалық талдау мен басқарудың объектісі ретінде					
3. Аймақтық экономика ел экономикасының бөлігі ретінде	2	1	-	3	3
4. Аймақтық өзара байланыстарды сипаттаудың кешенді тәсілі	2	1	-	3	3
Бөлім 3. Аймақтық талдау әдістері					
5. Аймақ экономикасын талдаудың алғышарттары	2	1	-	3	3
6. Аймақтық өндірістік кешенді талдау әдістері	2	1	-	3	3
7. Аймақтық жағдайлар мен аймақтық мәселелер мониторингі	2	1	-	3	3
Бөлім 3. Мемлекеттің аймақтық саясаты					
8. Аймақтық мемлекеттік саясаттың мақсаты мен міндеттері	2	1	-	3	3
9. Аймақтық саясат субъектісі және оның қызығушылықтары	2	1	-	3	3
Аймақ экономикасын басқару органдары	2	1	-	3	3
11. Аймақтық өзін-өзі даму қоғамдық қатынастардың демократизациясының негізі ретінде	2	1	-	3	3

12. Аймақтық дамуды реттеу құралдарының жүйесі	2	1	-	3	3
13. Аймақтың бюджет-салық жүйесі	2	1	-	3	3
14. Аймақтың инвестициялық саясаты және оны жүзеге асыру	2	1	-	3	3
Аймақтағы еңбекпен қамту саясаты	2	1	-	3	3
БАРЛЫҒЫ:	30	15	-	45	45

Практикалық (семинарлық) сабақтардың тізімі

1. Аймақтық даму теориясының негіздері
2. Экономикада орналастырудың заңдылықтары мен факторлары
3. Аймақтық экономика ел экономикасының бөлігі ретінде
4. Аймақтық өзара байланыстарды сипаттаудың кешенді тәсілі
5. Аймақ экономикасын талдаудың алғышарттары
6. Аймақтық өндірістік кешенді талдау әдістері
7. Аймақтық жағдайлар мен аймақтық мәселелер мониторингі
8. Аймақтық мемлекеттік саясаттың мақсаты мен міндеттері
9. Аймақтық саясат субъектісі және оның қызығушылықтары
10. Аймақ экономикасын басқару органдары
11. Аймақтық өзін-өзі даму қоғамдық қатынастардың демократизациясының негізі ретінде
12. Аймақтық дамуды реттеу құралдарының жүйесі
13. Аймақтың бюджет-салық жүйесі
14. Аймақтың инвестициялық саясаты және оны жүзеге асыру
15. Аймақтағы еңбекпен қамту саясаты

Магистрантпен оқытушының өздік жұмысының тақырыптық жоспары

СОӨЖ тақырыбының атауы	Сабақтың мақсаты	Сабақты өткізу түрі	Тапсырманың мазмұны	Ұсынылатын әдебиеттер
1. Аймақтық даму теориясының негіздері	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Эссе	Аймақтық эконимка ролі туралы ой-пікір жазу	Негізгі, қосымша
2. Экономикада орналастырудың заңдылықтары мен факторлары	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Тақырыпқа шолу	Аймақтық экономиканың ерекше белгілері	Негізгі, қосымша
3. Аймақтық экономика ел экономикасының бөлігі ретінде	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Практикалық тапсырма	ҚР аймақтарын басқарудың мемлкеттік бағдарламасы	Негізгі, қосымша
4. Аймақтық өзара байланыстарды сипаттаудың	Берілген тақырып бойынша білімін	Практикалық тапсырма	ҚР аймақтарының әлеуметтік-	Негізгі, қосымша

кешенді тәсілі	тереңдету		экономикалық дамуы	
5. Аймақ экономикасын талдаудың алғышарттары	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Практикалық тапсырма	Аймақтарды басқару әдістері	Негізгі, қосымша
6. Аймақтық өндірістік кешенді талдау әдістері	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Практикалық тапсырма	Қазақстан аймақтары бойынша есептер шығару	Негізгі, қосымша
7. Аймақтық жағдайлар мен аймақтық мәселелер мониторингі	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Практикалық тапсырма және рефераттарды талқылау	Қазақстанның белгілі аймағы мысалындағы аймақтық мәселелерді ашу	Негізгі, қосымша
8. Аймақтық мемлекеттік саясаттың мақсаты мен міндеттері	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Презентаци	ҚР аймақтық саясаты	Негізгі, қосымша
9. Аймақтық саясат субъектісі және оның қызығушылықтары	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Глоссарий жасау	ҚР аймақтарының өнеркәсібі	Негізгі, қосымша
10. Аймақ экономикасын басқару органдары	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Тақырыпқа шолу	Аймақтардың даму көрсеткіштері	Негізгі, қосымша
11. Аймақтық өзін-өзі даму қоғамдық қатынастардың демократизациясының негізі ретінде	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Тақырыпқа шолу	ҚР аймақтарының өзін-өзі дамыту жағдайы	Негізгі, қосымша
12. Аймақтық дамуды реттеу құралдарының жүйесі	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Презентация	ҚР аймақтарын реттеудің негізгі құралдары	Негізгі, қосымша
13. Аймақтың бюджет-салық жүйесі	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Практикалық тапсырма және рефераттарды талқылау	ҚР аймақтарының бюджет-салық саясаты	Негізгі, қосымша
14. Аймақтың инвестициялық саясаты және оны жүзеге асыру	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Тақырыпқа шолу	Аймақтық дамуды инвестициялау көздері	Негізгі, қосымша
15. Аймақтағы еңбекпен қамту саясаты	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Тақырыпқа шолу	ҚР аймақтарын еңбекпен қамтуды талдау	Негізгі, қосымша

МӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыбы

1. Аймақтық экономика пәні
2. Аймақтық экономика сипаты мен міндеттері
3. Аймақтық экономиканың негізгі ұғымдары мен анықтамалары
4. Аймақтық даму: мақсаттары мен критерийлері
5. Аймақтық даму мәні
6. "Аймақ", "экономикалық аймақ" ұғымдары
7. Аймақтық экономикада зерттеу әдістері
8. Аймақтық экономиканы басқару негіздері
9. Аймақтық басқаруды ұйымдастыру ерекшеліктері
10. Аймақтық басқару сипаты мен міндеттері
11. Аймақтық басқару объектісі және міндеттері
12. Аймақтық басқару принциптері мен әдістері
13. Аймақтық даму: мақсаттары, критерийлері мен басқару әдістері
14. Аймақтың әлеуметтік экономикалық даму мақсаттары мен критерийлері
15. Аймақтық дамуды басқару әдістері
16. Аймақтың әлеуметтік – экономикалық дамуы және бәсекеге қаблеттілігінің факторлары.
17. Аймақтық экономикалық басқару әдістері
18. Ұйымдастырушылық- экономикалық факторлар
19. Басқару әдістерінің жалпы сипаттамасы
20. Басқару әдістерінің жіктелуі
21. Аймақтағы экономикалық басқаруды ұйымдастыру
22. Аймақтың экономикалық ұйымдастыру мәні
23. Басқарудың ұйымдастырушылық құрылымдарының түрлері
24. Басқарудың ұйымдастырушылық құрылымдарын жіктеу
25. Аймақтың экономикалық еркіндігі
26. Аймақтың еңбек бөлінісі
27. Аймақтық саясат экономикалық өсу факторы ретінде
28. Аймақтық саясаттың мәні және мазмұны
29. ҚР экономикасы және аймақтық саясат
30. ҚР облыстарының өнеркәсіптік әлеуеті
31. Аймақтардың дамуының негізгі көрсеткіштері

Магистранттар білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша тестік тапсырма бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) және қорытынды аттестаттаудың (реферат) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
Эссе	Аймақтық экономика пәні	Негізгі және қосымша әдебиеттер	1 апта	Ағымдағы	1 апта	5
Эссе, реферат	Аймақтық даму: мақсаты мен критерийлері	Негізгі және қосымша әдебиеттер	1 апта	Ағымдағы	2-ші апта	5
Ауызша сұрау, есептер шығару	Аймақтық басқаруды ұйымдастыру ерекшеліктері	Негізгі және қосымша әдебиеттер	1 апта	Ағымдағы	3-ші апта	3
Ауызша сұрау, есептер шығару	Аймақтың әлеуметтік – экономикалық дамуы және бәсекеге қаблеттілігінің факторлары.	Негізгі және қосымша әдебиеттер	2 апта	Ағымдағы	4-5 апталар	3
Ауызша сұрау, есептер шығару	Аймақтық экономиканы басқару әдістері	Негізгі және қосымша әдебиеттер	1 апта	Ағымдағы	6-ші апта	4
Бақылау жұмысы	Өткен тақырыптар бойынша бақылау жұмысы	Негізгі және қосымша әдебиеттер	1 контактілі сағат	межелік	7 апта	10
Ауызша сұрау, есептер шығару	Аймақтың еңбек бөлінісі	Негізгі және қосымша әдебиеттер	1 апта	Ағымдағы	8-ші апта	3
Эссе	Аймақтық саясат экономикалық өсу факторы ретінде	Негізгі және қосымша әдебиеттер	1 апта	Ағымдағы	9-ші апта	5
Презентация	ҚР облыстарының өнеркәсіптік әлеуеті	Негізгі және қосымша әдебиеттер	3 апта	Ағымдағы	10-12 -ші апталар	4
Глоссарий	Аймақтардың дамуының негізгі көрсеткіштері	Негізгі және қосымша әдебиеттер	1 апта	Ағымдағы	13-ші апта	3

Бақылау жұмысы	Аймақтық экономика пәні	Негізгі және қосымша әдебиеттер	1 контактілі сағат	Межелік	14 апта	15
Реферат	Таңдаған тақырып бойынша	Негізгі және қосымша әдебиеттер	2 контактілі сағат	Қорытынды	15 апта	40
Барлығы						100

Саясаты және процедуралар

«Шығындарды басқару» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді ұстануды сұраймын:

1. Сабаққа кешікпеу.
2. Сабақтан дәлелді себепсіз қалмау, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсіндірме хат ұсынуды.
3. Сабақтың барлық түрлеріне қатысу студент міндеттерінің қатарына жатады.
4. Оқу процесінің күнтізбелік кестесіне сәйкес барлық бақылау түрін тапсыру.
5. Қатыспаған практикалық сабақтарды оқытушы көрсеткен уақытта өтеу.
6. Топтық жұмысқа белсенді қатысу.
7. Реферат тапсыруға толық дайындалу.

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Конституция РК, 1995.
2. Основные положения Генеральной схемы организации территории Республики Казахстана/ Утверждена Постановлением Правительства РК от 30 декабря 2013 года №1434
3. Единая региональная политика РК, Астана 2014 год
4. Андреев А. В. Основы региональной экономики: учебник для вузов/А. В. Андреев. – М.: КноРус, 2012. – 334 с.
5. Андреев А. В. Региональная экономика: учебник для вузов/А. В. Андреев.- СПб: Питер, 2012. – 464 с.
6. Иванова М.В. Региональная экономика в контексте российского федерализма/М.В. Иванова//Север и рынок: формирование экономического порядка. – 2011. – Т. 2. – № 28. – С. 146-149.
7. Кистанов В.В. Региональная экономика России: Учебник / В.В. Кистанов, Н.В. Копылов.- М.: Финансы и статистика, 2011. – 584 с.
8. Козьева И. Л. Экономическая география и регионалистика: учебник / И.Л. Козьева, Э.Н. Кузьбожев. – М.: КНОРУС, 2012. – 346 с.
9. Курнышев В. В. Региональная экономика. Основы теории и методы исследования: учебник для вузов / В. В. Курнышев, В. Г. Глушкова. – М.: КноРус, 2012. – 254 с.

10. Региональная экономика. Природно-ресурсные и экологические основы/ Под ред. В. Глушковой, Ю. Симагина. – М.: КноРус, 2012. – 320 с.

11. Региональная экономика/ Под ред. Г. Поляка. – М.: Юнити-Дана, 2013. – 464 с.

12. Региональная экономика: учебник для вузов/ Т.Г. Морозова, М.П. Победина, Г.Б. Поляк и др.; Под ред. проф. Т.Г. Морозовой. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ, 2012. – 472 с.

Қосымша әдебиет тізімі

1. Фетисов Г.Г. Региональная экономика и управление: учебник/ Г.Г. Фетисов, В.П. Орешин. – М.: ИНФРА-М, 2012. – 416 с. – (Высшее образование).

2. Чапек В. Н. Региональная экономика: учебник для вузов/В. Н. Чапек.- Ростов-на-Дону: Феникс, 2012. – 256 с.

3. Экономическая и социальная география России: учебник / Под ред. А.Т. Хрущева. М.: КРОН-ПРЕСС, 2011. – 456 с.